## Çalışma Soruları 9: Bölüm 15

- **9.1)** Diazot pentoksit ( $N_2O_5$ ), azot dioksit( $NO_2$ ) ve oksijene ( $O_2$ ) ayrışır. Ayrışma,  $45^{\circ}$ C'de  $1.0 \times 10^{-5} \text{ s}^{-1}$  hız sabiti ile birinci derecedendir. 1.00 L 0,600 M  $N_2O_5$  çözeltisinden 20,0 saatte oluşan  $O_2$  gazı 10,0 L'lik bir kapta toplanıyor.  $O_2$ 'nin kısmi basıncını  $45^{\circ}$ C'de hesaplayın. (R = 0.082 L atm/mol K)
- **9.2)** Aşağıda verilen gaz fazındaki tepkimelerde her reaktanın (tepkimeye giren maddenin) tükeniş hızının her ürünün oluşum hızıyla nasıl bağlantılı olduğunu yazın.
  - a)  $H_2O_2(g) \rightarrow H_2(g) + O_2(g)$
  - **b)**  $2 N_2O(g) \rightarrow 2 N_2(g) + O_2(g)$
  - c)  $N_2(g) + 3 H_2(g) \rightarrow 2 NH_3(g)$
- 9.3) 23°C'de, azot monoksit ve brom arasındaki gaz fazında gerçekleşen tepkime aşağıdaki gibidir:

$$2 \text{ NO(g)} + \text{Br}_2(g) \rightarrow 2 \text{ NOBr (g)}$$

Bu tepkimenin başlangıç hızı (NOBr' nin oluşma hızı )değişik NO ve  $Br_2$  konsantrasyonları için saptanmıştır:

| Deney | [NO] <i>(M)</i> | [Br <sub>2</sub> ] <i>(M)</i> | Hız (M/s) |
|-------|-----------------|-------------------------------|-----------|
| 1     | 0,10            | 0,20                          | 24        |
| 2     | 0,25            | 0,20                          | 150       |
| 3     | 0,10            | 0,50                          | 60        |
| 4     | 0,35            | 0,50                          | 735       |

- a) Tepkime için hız ifadesini(yasasını) bulun.
- b) Yukarıdaki 4 veri setini kullanarak, hız sabitinin ortalama değerini hesaplayın.
- c) NOBr 'nin oluşma hızı Br<sub>2</sub>'nin yok olma hızıyla nasıl ilişkilidir?
- d)  $[NO] = 0.075 \text{ M ve } [Br_2] = 0.25 \text{ M olduğu durumda, } Br_2' \text{nin yok olma hızı nedir?}$

9.4) 
$$2 \text{ NO(g)} + O_2(g) \rightarrow 2 \text{ NO}_2(g)$$

Yukarıdaki tepkime NO'ya göre ikinci dereceden ve  $O_2$ 'ye göre birinci derecedendir. [NO] = 0,040 M ve  $[O_2]$ = 0,035 M olduğunda, NO'nun tükenme hızı 9,3x10<sup>-5</sup> M/s'dir.

- a) O<sub>2</sub>'nin tam bu andaki tükenme hızı nedir?
- b) Hız sabitinin değeri nedir?
- c) Hız sabitinin birimi nedir?
- d) NO'nun derişimi 1,8 katına çıkarıldığında hız kaç katına çıkar?
- **9.5)** Üre (NH<sub>2</sub>CONH<sub>2</sub>), hayvanlardaki protein metabolizmasının bir ürünüdür. Ürenin 0,1 M HCl çözeltisi içinde ayrışması aşağıdaki tepkimeye göre olur:

$$NH_2CONH_2(aq) + H^+(aq) + 2 H_2O(s) \rightarrow 2 NH_4^+(aq) + HCO_3^-(aq)$$

Tepkime, üreye göre birinci derecedendir ve tepkimenin toplam derecesi birdir. 61,05°C sıcaklıkta  $[NH_2CONH_2] = 0,200 \text{ M}$  olduğunda, hız  $8,56 \times 10^{-5} \text{ M/s}$  olmaktadır.

- a) Hız sabitinin, k, değeri nedir?
- **b)** Eğer ürenin başlangıç derişimi 0,500 M ise  $4,00 \times 10^3$  saniye sonra çözeltide bulunan ürenin derişimi kaç molar olur?
- c) 61,05°C sıcaklıkta, bu tepkime için yarılanma ömrü kaç saniyedir?